

فرازهائی از کتاب مقدس

روح القدس

فهرست

۳	مقدمه
۴	از روح خدا تا روح القدس
۱۰	مفاهیم گوناگون کلمه rouah
۱۲	نفخه حیات
۱۵	روح القدس در نوشته های لوقا
۲۲	مدافع
۲۵	آیا باید روح القدس را مجسم کرد؟
۲۸	روح القدس، نجات دهنده
۳۱	نوجوانان و راز تثبیت روح القدس
۳۵	سخن گفتن از روح القدس در دنیای امروز
۴۱	روح پنتیکاست
۴۳	سیر و سلوکی در کتاب مقدس در ارتباط با راز تثبیت
۴۶	خواجه حبشی
۴۹	سرود شعله روح القدس
۵۱	مخفف اسامی کتاب مقدس

مقدمه

پس از قرن ها سکوت و خاموشی که روح القدس طی آنها جز در روز پنتیکاست و راز تثبیت ایمان در کلیساهای غرب ظاهر نمی شد؛ حال زمانی فرارسیده که روح القدس حداقل در برخی از جوامع مسیحی، حاضر است و مسیحیان پیوسته او را چون نبض حیات خویش می طلبند و انتظار او را می کشند. به چه دلیل؟ آیا به دلیل عادت؟ کشف دوباره؟ بازگشت تعادل؟ فقر درونی ضد ماده گرایی؟ یا بیانی ساده برای آسودگی خیال در قبال بی ایمانی؟ میل مفرط به دریافت آیات دال بر حضور خداوند؟ یا...؟

این مجموعه از فرازهایی از کتاب مقدس در نظر دارد شناخت ما از روح القدس را با توسل به الهامات کتاب مقدس تجدید و تکمیل نماید. روح خدا در هر دو عهد قدیم و جدید از اولین صفحه کتاب: «روح خدا آنها را فراگرفت» تا صفحه آخر آن «روح و عروس می گویند بیا ای خداوند عیسی» حاضر است. هدف ما از تهیه این مجموعه، آموزش مربیان تعلیمات دینی می باشد که نوجوانان را در راز تثبیت ایمانشان همراهی می کنند. آنان در این مجموعه اصول تعمق و فعالیت را خواهند شناخت.

به منظور تکمیل این مجموعه با تفکری عمیق تر از لحاظ الهیات، از برنادر لوره الهی دان مشهور خواسته ایم تا تجربیات فعلی کلیسا از راز روح القدس را در این مجموعه عنوان کند که خوشبختانه موارد بسیار مهم و مفیدی را بیان نموده اند. مطالب این مجموعه در عین سادگی می تواند همچون مطالب کتاب مکاشفه خوانندگان را به شنیدن «آنچه که روح به کلیساها می گوید» سوق دهد (مکا: ۷:۲).

این کتاب ترجمه ای است از :

Les Dossiers de la Bible

L'Esprit-Sainte

Septembre 1991 - No.39

از روح خدا تا روح القدس

سخن گفتن از روح القدس به مفهوم تعیین آخرین مرحله از تکاملی طولانی است. میان *rouah* یعنی دمیدنی که در اولین فصل کتاب پیدایش سطح آبها را فروگرفت و روح القدس، سومین شخص تثلیث تغییر و تحولی کند جریان یافته که مایلیم مفصلاً آن را بحث نمایم.

روح حیات

واژه عبری *rouah* به معنی جریان هوا، وزش باد یا تنفس است. هرآنچه که در طبیعت و موجودات زنده بر روی زمین حرکت دارد از نیروی حیاتی است که نمی تواند جز از خدا صادر شود. مردم بابل معتقد بودند که بادهای نیروهای اسرارآمیز تحت استیلای خدایانند. در عهد عتیق، در کنار موارد مربوط به طبیعت (باد: ۱۱۳ مرتبه) یا انسان (نیروی حیات، روح: ۱۴۰ مرتبه)، *rouah* اغلب نشانگر نیروی زنده خداست، (۱۳۶ مرتبه). و از آن جهت که واژه عبری *rouah* در لاتین به *spiritus*، باد، دم و باز-دم ترجمه شده است؛ *rouah* معمولاً «روح» ترجمه می شود: «روح خدا». (ر.ک به مقاله مفاهیم گوناگون *rouah* ص ۱۳).

به طور کلی، تمام حیات از خداوند صادر شده است: چون روح خود را می فرستی آفریده می شوند و روی زمین را تازه می گردانی (مز ۱۰۴: ۳۰). انسان می داند که وابسته به شخص دیگری است که نیروی حیات و «روح» زندگانی اش را به او داده است. و از آنجایی که خود را مانند علف بوته زار ضعیف می داند اعتراف می کند که نفخه حیاتش از خداوند است. ایوب درباره زندگی خود می گوید: مادامی که نفخه خدا در بینی من باشد (۳: ۲۷).

موسی

اما دو نفر در لشکرگاه باقی ماندند که نام یکی الداد بود و نام دیگری میداد و روح برایشان نازل شد و نامهای ایشان در ثبت بود لیکن نزد خیمه نیامده در لشکرگاه نبوت کردند. آنگاه جوانی دویده به موسی خبر داده گفت: «الداد و میداد در لشکرگاه نبوت می کنند» و یوشع گفت: «ای آقایم موسی ایشان را منع نما». موسی وی را گفت: «آیا تو برای من حسد میبری. کاش تمامی قوم خداوند نبی می بودند و خداوند روح خود را به ایشان افاضه می نمود!» (اعداد ۱۱: ۲۶-۲۹)

اولین الهام یافته گان

اما در میان مردم، افرادی چون شمشون این روح خدا را توسط نیروی خارق العاده شان به صورتی واضح تر نشان می دهند (ر.ک به کادر صفحه بعد). یا انبیاء و غیب گویان که با توسل به موسیقی، مواد مخدر و جادو که باعث تحریکشان می شوند تابع روح خدا می گردند. این مورد در اطرافیان سموئیل که اولین الهام یافته گان بودند، دیده می شود (۱ سمو ۵: ۱۰-۶). این تأخیر روح خدا می تواند مسری یا حتی غیرقابل کنترل باشد همانطور که در مورد قاصدان شائول که برای دست گیری داود آمده بودند و سپس خود شائول نیز دیده می شود (۱ سمو ۱۹: ۱۸-۲۴).

شمشون

«چون به دهی رسیدند فلسطینیان از دیدن او نعره زدند و روح خداوند بر وی مستقر شده طنابهایی که بر بازوهایش بود مثل کتانی که به آتش سوخته شود گردید و بندها از دستهایش فرو ریخت و چانه تازه الاغی یافته دست خود را دراز کرد و آن را گرفته هزار مرد با آن کشت.» (داود ۱۵: ۱۴-۱۵)

روح خدا و پادشاه

بنی اسرائیل تصمیم گرفت که پادشاهی برایشان حکومت کند. از نظر قوم، وجود پادشاه دلالت بر حضور خداوند و مسح سر پادشاه با روغن در روز جلوسش بر تخت نشان از عطیۀ خاص روح خدا دارد. بدین ترتیب در مورد داود: سموئیل حقۀ روغن را گرفته او را در میان برادرانش مسح نمود و از آن روز و بعد روح خداوند بر داود مستولی شد (۱ سموئیل ۱۶:۱۳). متأسفانه پادشاهان آنچه را که در نظر خداوند ناپسند است انجام خواهند داد و به جای روح خدا، روح شریر آنان را الهام می دهد. بنی اسرائیل سالیان دراز پادشاه عادل را آرزو می کرد که روح خداوند به فراوانی بر او قرار گیرد (اش ۱:۲).

روح خدا و انبیاء

از آغاز قرن هشتم چهره هایی خاص به مدتی طولانی حضور روح خدا را در میان مردم مجسم خواهند کرد؛ اینان انبیاء صاحب کتاب هستند که ما می توانیم نبوتشان را بخوانیم و موسی در رأس آنان معرفی شده است: خداوند با او رو در رو و آشکارا و نه در رمزها سخن می گوید (اعد ۷:۸-۱۲) و خداوند از شخصیت مرموز خادم رنج دیده در کتاب اشعیاء این گونه سخن می گوید: من روح خود را بر او نهادم (۱:۴۲). نبی کسی است که وحی را از خداوند دریافت و به مردم منتقل سازد: کلام خدا بر من نازل شده گفت: «برو به گوش اورشلیم ندا کرده بگو: خداوند چنین می گوید...» (ار ۲:۱). روح خدا کلام را در دهان آنان قرار می دهد و از همین روست که شاگردان آنان خواهان حفظ و ثبت این الهامات هستند.

از میان تمام انبیاء، حزقیال محققاً بیش از همه بر اهمیت روح خدا تأکید می کند (ر. ک به صفحه ۱۶). او زمانی را نبوت می کند که نه تنها انبیاء بلکه همه از روح خدا پر خواهند شد: دل تازه به شما خواهم داد و دل سنگی را از جسد شما دور کرده و دل گوشتین به شما خواهم داد و روح خود را در اندرون شما خواهم نهاد (حزق ۳۶:۲۶).

پادشاه - مسیح

نهالی از تنۀ یسی بیرون آمده شاخه ای از ریشه هایش خواهد شگفت و روح یهوه بر او قرار خواهد گرفت یعنی روح حکمت و فهم و روح مشورت و قوت و روح معرفت و ترس یهوه و خوشی او در ترس یهوه خواهد بود. (اش ۱۱:۱-۳)

خاموشی روح

بنا به آخرین روایت های عهد عتیق (مز ۷۴:۹؛ ۱ مک ۴:۴۶) حضور روح خدا در میان مردم، دو قرن قبل از میلاد مسیح قطع شد. کاهنی اعلام می کند: از آن هنگام که آخرین انبیاء یعنی زکریا و ملاکی وفات یافتند روح از میان بنی اسرائیل رخت بر بسته (۲:۱۳ SOTA, TALMUD). این روایت یهودی حتی می گوید که در آن زمان کاهنانی شایسته دریافت روح وجود داشتند اما نسل ایشان از دریافت روح بی بهره بود. و این امر پیشرفت ادبیات مکاشفه ای و استناد این متون به اشخاص برجسته دوران گذشته (عزرا -خنوخ) را توضیح می دهد. پس روح خدا قوم را ترک کرده یعنی آسمان بسته شده است. دوران محزون خاموشی و دعا های بی قرار آغاز می شود: کاش آسمانها را منشق ساخته نازل می شدی (اش ۶۴:۱).

دعاها

ای خدا... مرا از حضور خود مینداز و روح قدوس خود را از من بگیر (مز ۵۱:۱۱).

مرا تعلیم ده تا اراده ترا به جا آورم زیرا خدای من توهستی، روح مهربان تو مرا در زمین هموار هدایت بنماید (مز ۱۴۳:۱۰).
چه کسی اراده ترا شناخته مگر آنکه تو به او حکمت عطا کرده و روح قدوس خود را بر او فرستاده باشی (حک ۹:۱۷).

بازگشت روح

مسیحیان اولیه در نوشته هایشان، ظهور عیسی در تاریخ را به زمانی جدید تعبیر می کنند که سکوت خدا در آن شکسته شده است. به هنگام تعمید عیسی، آسمان بر وی گشوده شده و روح خدا را دید که مثل کبوتری نزول کرده بر وی می آید (مت ۳: ۱۶). عیسی از روح القدس پرگشته و این روح الهام بخش سخنان و اعمال وی در طول زندگانش خواهد بود. عیسی در اولین موعظه اش این قطعه از اشعیا را که روح خداوند بر من است زیرا مرا مسح کرد به خود نسبت می دهد (لو ۴: ۱۶).

یوئیل

روح خود را بر همهٔ بشر خواهم ریخت و پسران و دختران شما نبوت خواهند نمود و پسران شما و جوانان شما رویاها خواهند دید و در آن ایام روح خود را بر غلامان و کنیزان خواهم ریخت و آیات را از خون و آتش و ستونهای دود در آسمان و زمین ظاهر خواهم ساخت ... هر که نام خدا را بخواند نجات یابد (یول ۲: ۲۸-۳۲).

نزول روح بر تمام ملل

عیسی پس از مرگش روح خود را به جامعهٔ نوپای مسیحی منتقل ساخت و بدین ترتیب زمان جدید نزول روح بر همهٔ انسان ها یعنی ایمانداران، یهودیان و بی ایمانان آغاز گردید. در کتاب اعمال، روح القدس قاطعانه کلیسا را هدایت می کند. بر شاگردان نازل شده و اعمالشان را الهام می بخشد.

واقعۀ پنطیکاست، تحقق هر آنچه که انتظارش می رفت و هر آنچه که در عیسی عیان شد را حکایت می کند. از این پس روح خدا، این نفخهٔ حیات که در تمام مخلوقات کار می کند این عطیۀ منحصر به شاهان و انبیاء، این حضور جامع در تمام طول زندگانی عیسی، به تمام ایمانداران نازل شده است: همه از روح القدس پرگشتند (اع ۴: ۲). چهره ای غریب، به نام روح خدا یا روح القدس به تدریج خود را در کتاب مقدس ظاهر می سازد. کلیسا در همان اولین قرون مسیحیت، سومین شخص تثلیث یعنی اتحاد بین پدر و پسر را در این روح باز می شناسد.

شمایل نزول روح القدس - کلیسای سریانی غرب - سال ۱۲۲۱ میلادی

نوشته وسط: زانو بزیند

بالا سمت راست: پنطیکاست - بالا سمت چپ: نزول روح القدس

در پائین شمایل در بسته ای می بینیم که نشانه ای از دنیا و قلب ما است که با دستگذاری رسولان گشوده خواهد شد (ر. ک مکاشفه ۳: ۸، ۴: ۱؛ ۲۱: ۲۵؛

یوحنا ۱۰: ۷-۹؛ لوقا ۱۳: ۲۴-۲۵؛ اشعیا ۲۶: ۲۰)

مفاهیم گوناگون کلمه rouah

واژه عبری "rouah" که غالباً روح ترجمه می شود، همچون ترجمه یونانی اش "pneuma" مفاهیم گوناگونی دارد.

باد

هوای در حال حرکت: نسیم ملایم (پید۳:۸) و باد شدیدی که آب های طوفان یا دریای سرخ را خشکانید (خروج۱۴:۲۱). این باد اسرار آمیز که همواره بر قدرت الهی دلالت داشته بادی است که توان با خود بردن ایلیا یا حزقیال را دارد (۱ پاد۱۸:۱۲؛ ۲ پاد۱۶:۲) (حزق۳:۱۲-۱۴).

نفخه حیات

کلمه "rouah" به معنی نفخه و نفس موجودات زنده نیز هست (اش۴۲:۵). این نفخه را خداوند ارزانی داشته، خداوندی که به گرفتن و باز پس دادن آن قدرت دارد (ایوب۳۴:۱۴ مز۱۰۴:۲۹-۳۰). در رنج و بیماری «تنفس مختل می شود» (مز۱۴۲:۴). خداوند همین نفخه را به حیوانات نیز داده است (پید۷:۱۵؛ جا۳:۱۹، ۲۰).

نیروی زندگی

پس rouah نیرویی است که انسان را موافق وضعیت سلامتی اش توان می دهد (پید۴۵:۲۶؛ مز۱۴۲:۴). شهامت (یوشع۱۱:۲) اراده کارگر (عز۵:۱) و نیرویی است که از جانب خدا داده می شود. آنچنان که در کتاب داوران در مورد شمشون شاهدش هستیم یا شائول که به صورتی خارق العاده «به مردی دیگر متبدل شد» (اول سمو۱:۶). پس انسان مبدأ و منشأ زندگی خویش نیست.

روح

موضوع بحث ما در شخصیت های برجسته است: مثلاً موسی روح فوق العاده ای را که بر او بود به هفتاد نفر از مشایخ نهاد (اعد۱۱:۲۵). و الیشع که نصیب مضاعف از روح ایلیا را دریافت کرد (۲ پاد۹:۱۵). به عبارت کلی تر rouah مبین هر روحی در مفهوم انیمیستی^۱ آن است که تأثیرخوب یا بد بر انسان دارد. روح چه از جانب خداوند باشد یا نه چون هر موجودی طبع اراده اوست و اغلب فعل خداوند بر انسان ها را بیان می کند. شائول پادشاه توسط روحی بد به ستوه می آمد (۱ سمو۱۸:۱۰) و آخاب پادشاه توسط روحی کاذب اغوا شد (۱ پاد۲۲:۲۱-۲۳). در عصر عیسی، یهودیان تمام بدبختی ها و بیماری ها را از ارواح پلید یا ناپاک می دانستند (عهد جدید این روح را به یونانی daimon می نامد و ما آن را «دیو» می نامیم).

روح خدا

تنی چند از انبیاء بنا به تجربه شخصی خود دریافتند که انسان جز با دریافت "rouah"، یعنی روح خود خدا نمی تواند زندگی کند. پس نه تنها شاه یا نبی بلکه تمام اعضاء عهد جدید می بایست آن را دریافت دارند (حزق۳۶:۲۶-۲۷). این خواست و آرزوی موسی نیز بود: کاش تمامی قوم خداوند نبی می بودند و خداوند روح خود را بر ایشان افاضه می نمود (اعد۱۱:۲۹). قسمت اعظم متونی که از "rouah" سخن می گویند خدا و انسان را در ارتباطی زنده و پویا نشان می دهند.

روح القدس

عهد قدیم سابقاً در مز۵۱:۱۳؛ اش۶۳:۱۰-۱۱؛ حک۱:۵؛ ۱۷:۹ از روح القدس (یا روح قدوسیت) سخن گفته و شخصیتی چون کلام یا حکمت خداوند بدان می دهد. بسیاری از متون عهد جدید نیز در این راستا از آن متابعت نموده اند. اما برخی از سخنان عیسی به خصوص در انجیل یوحنا بیانگر شخصیت واقعی این روح است که کار عیسی را بسط و ادامه می دهد (ر.ک به صفحه ۲۶).

۱- ANIMISTE منسوب به آیین ANIMISME که معتقد است به عالم روح و اینکه روح اساس زندگی است.

نفخهٔ حیات

روح در حزقیال

مسیحیان بنا به تعالیم کتاب مقدس و بر خلاف تفکر یونانی که جان، جوهر روحی را صریحاً از جسم که به شکلی زندان جان است جدا می‌داند پی برده‌اند که انسان در جان و جسمی تفکیک ناپذیر موجودی کامل و واحد است. با این حال شاید به دلیل این دو نوع تفکری که به ما رسیده و قالب فکریمان را شکل داده است ما روح را چون ضمیمه‌ای می‌دانیم که خداوند به انسان ارزانی داشته و چیزی نیست که جزء طبیعت انسانی باشد بلکه به او اضافه گشته است.

نفخه و خون

باری بنا به روایت کتاب پیدایش خدا انسان را آفرید، روحش را در بینی او دمید و به او حیات داد (پید۲:۷). مزمور ۱۰۴ که موافق باب اول کتاب پیدایش شکوه خلقت را می‌سراید این واقعه را تداعی می‌کند و از بکار بردن واژهٔ *rouah* که نفخه ترجمه شده است و روح نیز معنی می‌دهد ابایی ندارد.

اما این امر، کتاب لاویان را از تأیید موضوع بسیار مهم اما ناشناخته «قانون تقدس» باز نمی‌دارد که می‌گوید جان جسد در خون است (لاو۱۷:۱۱). انسان جسدی است که حیاتش در خونسش است. انسان جان زنده‌ای است که از دم خداوندی جان گرفته. روح خدا در انسان به منزلهٔ خون انسان و همان حیات انسان است.

تل‌های استخوان خشک

رویای مشهور حزقیال در فصل ۳۷ کتاب را با به خاطر داشتن مطالب بالا می‌خوانیم. این روایتی است آشنا: حزقیال به دست و روح خداوند به هامون برده شد. همان جایی که سابقاً جلال خدا را در آن دیده بود (۲۲:۳) و حال تل‌های استخوان را آنجا می‌دید. حزقیال فرمان فراخواندن روح را به منظور باز پس دادن حیات به ایشان شنید. این امر همانند خلقت اولین انسان در دو مرحله انجام شد (پید۲:۷). در مرحله اول رگ و پی و گوشت و پوست بر آنها آمد اما هنوز بی‌روح و بی‌جان بودند و در مرحلهٔ دوم پس از فراخواندن روح، روح به آنها داخل شد و آنها زنده گشته بر پای‌های خود لشکر بی‌نهایت عظیمی ایستادند (حزق ۳۷:۱۰).

با دقت در متن در می‌یابیم که تکرار واژه‌ها بسیار راساست. هر کدام از واژه‌های استخوان‌ها و روح ۱۰ مرتبه تکرار شده‌اند. واژهٔ استخوان‌ها از کل این ۱۰ مرتبه، ۸ مرتبه در آیات ۱ تا ۷ و واژهٔ روح ۵ مرتبه در آیات ۸ تا ۱۰ تکرار شده است (بدون در نظر گرفتن فعل دمیدن و بادهای اربع، نکات اصلی در آیه ۹). واژه‌های روح در این متن ۵ مرتبه با فعل زنده شدن مرتبط شده است (آیات ۵، ۹، ۱۰، ۱۴). آیات ۱۱-۱۴ رویا را توضیح و تشریح می‌کنند. این استخوان‌های خشک عاری از گوشت و پوست و رگ و پی و تهی از خون زندگی، خاندان بنی اسرائیل است که از شریعتی که می‌بایست حیات بخش آن قوم باشد محروم گشته، قوم گناهکار و تبعیدی قومی منقرض است که خونسش چون خون حیوانی سربریده جاری است. حال تنها خداوند می‌تواند زندگی را با اعجازی به آن بازگرداند، چون اعجاز اولین خلقت آنگاه که با دم خویش بدن خاکی را جان می‌بخشد (پید۲:۷).

و این همان وعدهٔ حزقیال است هنگامی که به نام خداوند خدا، روح را برای وارد شدن بر این استخوان‌ها فرامی‌خواند. پس روح خدای خالق دوباره با ابلاغ از سرگرفتن زندگی مردگان خلق خواهد کرد. گوشتی که به استخوانها باز می‌آید (آیه ۶) حیاتی که دوباره جریان می‌یابد، حاکی از روح خدا در هر کدام از این اجساد است: همان روحی که زندگی بدون آن میسر نیست.

«روح خود را بر شما خواهم نهاد»

اما صحیح نخواهد بود که با منطق بشری خود از این امر چنین نتیجه بگیریم که چنانچه روح خداوند چون جوهر حیات به انسان داده شده است پس او دیگر هیچ موهبت دیگری را نباید از خداوند انتظار داشته باشد. چرا که از نظر حزقیال، با اینکه روح خدای خالق به انسان جان می‌دهد، اما نیروی خارق‌العاده دیگری نیز هست که خداوند قادر است آن را به هر آن کس که مایل است ببخشد. این همان نیرویی است که بر نبی نازل می‌شود (۵:۱۱) که در او داخل می‌شود تا او را برپا نماید (۲:۲) با او سخن می‌گوید (۲۴:۳) یا او را به اینجا و آنجا می‌برد (۵:۴۳؛ ۱:۱۱) او را به سخن می‌آورد (۵:۱۱) و به عمل و می‌دارد (۲۴:۳-۲۷). صحبت از خدای خالق بی سخن گفتن از خدای نجات دهنده کاری است ناممکن، چرا که خلقت از پی تمام اعمال متوالی نجات از خروج تا به صلیب حاصل می‌شود. خداوند بازگشت از تبعید و پیروزی قومش بر تمام دشمنان و نیز عطیه روحش را برای زنده کردن قوم وعده می‌دهد. در پایان روایت تل‌های استخوان خشک، کلام خداوند در آیات ۱۲ و ۱۳ و چهار پیشنهادش در آیات ۱۳ و ۱۴ تکرار شده‌اند. و در این میان برای دومین مرتبه وعده اصلی خود را بیان می‌کند: و روح خود را در شما خواهم نهاد تا زنده شوید (۱۴). آخرین کلام این قسمت از کتاب نیز با همین وعده پایان می‌گیرد: من بار دیگر روی خود را از ایشان نخواهم پوشانید زیرا که روح خود را بر خاندان اسرائیل خواهم ریخت (۲۹:۳۹). پس بدین ترتیب از نظر حزقیال روح خداوند عطا شده و عطا خواهد شد. او همیشه حاضر است و از آغاز خلقت تا روز خداوند که بر همه بشر ریخته خواهد شد (یول ۲:۲۸) کار می‌کند: از «عید پنجاهه» بر سواحل نهر خابور (حزق ۱:۱) تا روز پنتیکاست در اورشلیم، از آغاز آفرینش نوین اسرائیل بازخرید شده تا ایام آمدن خداوند.

روح القدس در نوشته‌های لوقا

روح در آغاز (انجیل لوقا)

روح القدس جایگاهی رفیع در کتاب لوقا دارد و بی تردید شخصیت اصلی اعمال رسولان است. سومین انجیل ۱۷ مرتبه از او یاد می‌کند (انجیل یوحنا ۱۴ مرتبه؛ انجیل متی ۱۱ مرتبه و انجیل مرقس تنها ۶ مرتبه). از مجموع این ۱۷ مورد استفاده از واژه روح یا روح القدس در انجیل لوقا، ۱۳ مورد آن در چهار فصل اول کتاب بوده و روشن می‌سازد که روح از آغاز بر همه چیز احاطه داشت.

روح زمان‌های جدید

حضور روح در تولد یحیی کاملاً مشخص است. کودک از شکم مادر خود پراز روح القدس خواهد بود (۵:۱). مادرش الیصابات همین که بر مریم سلام کرد (۴۱:۱) و پدرش زکریا در روز ختنه کودک (۶۷:۱) از روح القدس پر شدند. اما روح مخصوصاً در تولد عیسی حضور دارد. جبرائیل در بشارتش به مریم می‌گوید: روح القدس بر تو خواهد آمد و قوت حضرت اعلی بر تو سایه خواهد افکند (۳۵:۱). شمعون صالح و پارسا در اولین روز ورود عیسی به معبد تحت الهام روح به معبد رفت. او اولین کسی است که فرستاده خدا را در عیسی باز شناخت (۲۶:۲-۲۷). عهد با زکریا و شمعون پایان گرفت و عهد دیگر با عیسی و یحیی آغاز شد و باز آسمان گشوده می‌شود.

روح القدس در آغاز رسالت یحیی نیز حاضر است. در هنگام تعمید عیسی و دادن همه چیزها توسط پدر به او، روح بر وی نازل شد (۲۲:۳). پس از آن عیسی به هدایت روح به بیابان رفته و تجربه می‌شود (۱۲:۴). و باز به قوت روح رسالتش را در جلیل آغاز می‌نماید (۱۴:۴). بعدها اولین رسالت ۷۲ شاگرد با ظهور روح به پایان می‌رسد و عیسی در روح وجد نموده گفت: ای پدر مالک آسمان و زمین تو را سپاس می‌گویم... (۲۱:۱۰). در انجیل لوقا روح از همان تولد عیسی حاضر بوده و مجدداً خلق می‌کند. در آخرین کلام مسیح روح به منظور گشایش عهد جدید اعلام می‌شود (۴۹:۲۴).

روح الهام‌گر

نقش این روح اساساً شناساندن و باز شناساندن عمل خداوند است. یحیی‌ای پراز روح بسیاری از بنی اسرائیل را به سوی خداوند خدای ایشان خواهد برگردانید تا قومی مستعد برای خدا مهیا سازد (۱۶:۱-۱۷). الیصابات به مریم به عنوان مادر خداوند من سلام می‌دهد (۴۳:۱). و زکریا، خداوند خدای اسرائیل را متبارک

می‌خواند زیرا از قوم خود تفقد نمود (۶۸:۱). شمعون به هدایت روح اعلام می‌کند که چشمانش نجات خدا را دیده که آن را پیش روی جمیع امت‌ها مهیا ساخته است (۳:۲-۳۱). عیسی در روح وجد نمود به صدای بلند کار پدر، مالک آسمان و زمین را اعلام می‌دارد که در عمل شاگردان منعکس شده و بر کودکان مکشوف گشته است (۲۱:۱۰). پولس می‌نویسد: احدی جز به روح القدس عیسی را خداوند نمی‌تواند گفت (۱ قرن ۱۲:۳). و این همان تعلیمی است که لوقا مفصلاً آن را شرح می‌دهد. روح، پدر و پسر را می‌شناساند. و این بهترین عطیه‌ای است که برای زنده بودن باید با اصرار و پافشاری آن را طلبید (۱۰:۱۱). دور کردن آن، به منزله انکار نور است و این انکار را درمانی نیست (۹:۱۲). اما اعتقاد و اطمینان به آن حتی در سخت‌ترین ساعات جفا دیدن، به معنی مطمئن بودن از چگونگی دفاع از خود است زیرا که در همان ساعت روح القدس شما را خواهد آموخت که چه بگویید (۱۲:۱۲) روح به آنانی که از او پر هستند توانایی شنیدن و اعلام کلام خدا را می‌دهد. عیسی پیش از آنکه همشهریانش او را از شهر بیرون کنند کلمات صحیفه اشعیا را در مورد خود به کار می‌گیرد: روح خداوند بر من است... (۱۸:۴-۱۹).

روحی که زمین را پر می سازد

(اعمال رسولان)

کتاب اعمال رسولان بیش از انجیل از روح القدس سخن می گوید: واژه روح در این کتاب ۵۴ مرتبه استفاده شده و در حقیقت این اعمال، «اعمال روح» می باشند. اولین مورد استفاده از واژه روح در همان ابتدای کتاب است که می گوید عیسی آن روزی که رسولان برگزیده خود را به روح القدس حکم کرد بالا برده شد (۲:۱). پولس در آخرین تعلیماتی که کتابش را با آنها به پایان می رساند در مورد خود می گوید: «روح القدس به وساطت اشعیای نبی به اجداد ما نیکو خطاب کرده ...، این اشاره و نتیجه گیری پولس روایت اعمال و حتی تاریخ نجات خداوند را خلاصه می کند. در طی قرون از اشعیاء تا پولس، روح و نفخه حامل و ضامن کلام خداوند است.

روحی برای تمام ملل

روح هر از گاهی جریان امور را زیر و رو می سازد، مانند واقعه اولین پنتیکاست که در فصل دوم کتاب این گونه نقل شده است: آوازی چون صدای وزیدن باد شدید از آسمان آمد. و خارق العاده تر اینکه رسولان به زبان های مختلف به نوعی که روح بدیشان قدرت تلفظ بخشید به سخن گفتن شروع کردند، یهود از هر طایفه لغت خود را از ایشان شنید. و بدین ترتیب واقعه شگفت کلام آغاز شد. پس از حبس پطرس و یوحنا توسط سانهدرین و سپس آزادی ایشان جماعت شاگردان به دعا برخاستند. چون ایشان دعا می کردند مکانی که در آن جمع بودند به حرکت آمد و همه به روح القدس پر شده کلام خدا را به دلیری می گفتند (۳۱:۴). پنتیکاست دیگری در قیصریه در خانه افسری به نام کرنیلیوس اتفاق افتاد. در حینی که پطرس از عیسی با او سخن می گفت روح القدس بر همه آنانی که کلام را شنیدند نازل شد. پس همراهان پطرس

متعجب شدند از آنکه بر امت ها نیز عطای روح القدس افاضه شد. پس تعمید یافتگان به نوبه خود به زبان های دیگر به سخن گفتن آغاز کردند و به نام عیسی مسیح تعمید خواهند گرفت (۱۰:۴۴-۴۷). عطیه روح، پیوسته به شناختن عیسی بعنوان خداوند، به دعا و تجمعات همگانی، به زندگی نوین که مشخصه آن گرویدن به مسیح و بخشش گناهان و جرأت به اعلام کلام خداوند است ارتباط دارد.

روحی برای هرروز

این روح، روحی است کارگر در زندگی روزانه ما که رسالتمان را هدایت می کند. این روح به مسیحیان انطاکیه که مشغول عبادت بودند می گوید: برنابا و سولس را برای من جدا سازید از بهر آن عملی که ایشان را برای آن خوانده ام (۱۳:۲-۴). و طی دومین رسالت، پولس و سیلاس به رغم برنامه شان شرق را به سوی اروپا ترک گفتند چرا که روح راه های دیگر را برایشان می بست (۱۶:۶-۱۰). پولس در افسس در روح تصمیم گرفت به اورشلیم شerry که در آن بازداشت می شد برود (۱۹:۲۰-۲۱). تعمیدی که شاگردان جدید می گرفتند در عین حال تعمید آب در نام عیسی مسیح و تعمید در روح القدس است.

روح، شاگردان را از حوادث و بلایایی که در انتظارشان است محافظت نمی نماید، اما بنا به وعده عیسی در مقابل دشمنان با آنان است، همان طور که در برابر سانهدرین با پولس بود (۴:۸) و با استیفان که داوری و سپس سنگسار شد (۶:۱۰-۵۵). پولس که در روح بسته شده توسط این روح می داند که در هر شهر بندها و زحمات در انتظارش است (۲۰:۲۲-۲۳). روح، انسان را از درد و رنج معاف نمی سازد بلکه همان طور که عیسی بارها گفته گذشتن از این درد و رنج را در نام عیسی ممکن می سازد. روح جانشین بصیرت انسانی نمی شود و احکام همان گونه که روایات می نمایند، هم چنان در مواجه با خطرات هستند. اما در عین حال اطمینانی بوجود می آورند که تعهد، ایمان و فعالیت شاگردان برای زندگی و شهادت دادن را ملزم می سازد.

مدافع

روح القدس در انجیل یوحنا ۱۴-۱۶

یوحنا موعظه وداع مسیح را مابین روایت شام آخر عیسی با شاگردانش و روایت رنج و عذاب او جای داده است. در این موعظه چهارمرتبه به روح القدس اشاره شده است. ایام، ایام عید گذر است اما برای عیسی این گذر، گذری دیگر است: چون دانست که ساعت او رسیده است تا از این جهان به جانب پدر برود... (۱:۱۳). دیر وقت پس از شام شب بود که یهودا بیرون رفت. اما به نظر یوحنا این شب فاجعه گناه را به تصویر می کشد چرا که ظلمات نور را انکار کردند. درحالی که اعلام خیانت حال و هوای این شام را سنگین کرده عیسی از جدایی و وداع سخن می گوید.

مدافعی دیگر

شاگردان عیسی که با غیبت قریب الوقوع او مواجه هستند پی می برند که هنوز تا چه اندازه به وی محتاجند. این چهار پرسش آنان شدت پریشانی شان را می رساند:

پطرس: ای آقا کجا می روی؟ (۳۶:۱۳)

توما: چگونه راه را توانیم دانست؟ (۵:۱۴)

فیلیپس: ای آقا پدر را به ما نشان بده. (۸:۱۴)

یهودا: ای آقا چگونه می خواهی خود را به ما بنمایی و نه بر جهان؟ (۲۲:۱۴)

۱۴:۱۶-۱۷ من از پدر سؤال می کنم و مدافعی دیگر به شما عطا خواهد کرد تا همیشه با شما بماند. یعنی روح راستی که جهان نمی تواند او را قبول کند زیرا که او را نمی بیند و نمی شناسد و اما شما او را می شناسید زیرا که با شما می ماند و در شما خواهد بود.

عیسی برای مطمئن نمودن دوستان پریشانانش، قبل از این آخرین پرسش؛ آمدن کسی به منظور برگردن جای او نزد ایشان را اعلام می دارد و می گوید: من از پدر سؤال می کنم و مدافعی دیگر به شما عطا خواهد کرد تا همیشه با شما بماند (۱۴:۱۶). مفهوم مدافع چیست؟ در زبان یونانی این واژه در اصطلاح حقوقی به شخصی اطلاق می شود که در دادگاه «به کمک و دفاع متهم خوانده شود» و در زبان لاتین به مفهوم وکیل (ad- vocatus) یعنی مدافع متهم و نیز شاهد اوست. و به عبارت دیگر کسی است که قوت قلب و تسلی می دهد، کسی که شفاعت می کند (یعنی عیسی بنا به رساله اول یوحنا ۲:۱). یوحنا تنها انجیل نگاری است که نام شفیع را به مدافع می دهد.

ارمنی - سه جوان در کوره آتش - سال ۱۲۸۶ میلادی

۱۴:۲۵-۲۶ این سخنان را به شما گفتم وقتی که با شما بودم. لیکن مدافع یعنی روح القدس که پدر او را به اسم من می فرستد او همه چیز را به شما تعلیم خواهد داد و آنچه به شما گفتم به یاد شما خواهد آورد.

۱۵:۲۶-۲۷ لیکن چون مدافع که او را از جانب پدر نزد شما می فرستم آید یعنی

روح مدافع

عیسی تا چند ساعت دیگر محکوم خواهد شد. دو محاکمه ای که در برابر سانهدرین و پیلاتس روی خواهند داد نشان از محاکمه ای بزرگ دارند که هم چنان ادامه دارد. بنابه گفته یوحنا عیسی از سوی آنانی که نمی خواستند ایمان آورند و او را انکار کردند و نیز از سوی جهان متهم شده است. اما در این محاکمه که قدمتی به طول تاریخ دارد خداوند رأیش را با رستاخیز پسر عزیز و بی گناهی صادر کرده است. تنها ایمان داران بر این امر واقفند زیرا که روح، حقیقت عیسی را بر ایشان روشن کرده است. او برایشان آشکار کرده که رسوایی صلیب، «عظمت» خادم و آغاز سرافرازی و پیروزی اش است.

آخرین سال های قرن اول میلادی دوران سختی برای شاگردان مسیح بود. هر جا که این افراد با آداب و سنی ناشناخته متهم می شدند هیاهو و غوغا بپا شده و شیع ترین اعمال در موردشان به اجرا درمی آمد. حکمرانان امپراتوری آنان را افرادی خطرناک می دانستند. اما روح اینجا و با آنان است تا قوت قلبشان دهد و حمایتشان کند و اعتمادشان به عیسی اولین متهم و اولین جلال یافته را تغذیه نماید.

روح راستی

روح هم چنین حقیقت عیسی را بر ایمانداران آشکار کرده و عمق تعلیمات و حیات وی را به آنان می آموزد. این روح راستی بر آنان از عیسی شهادت می دهد تا آنان نیز به نوبه خود در محاکماتشان در برابر جهان آن را شهادت دهند. از دید یوحنا روح عیسی سرچشمه شهادت است.

روح راستی که از پدر صادر می گردد او بر من شهادت خواهد داد و شما نیز شهادت خواهید داد زیرا که از ابتدا با من بوده اید.

۱۶-۷، ۸-۱۲ و من به شما راست می گویم که رفتن من برای شما مفید است زیرا اگر نروم مدافع نزد شما نخواهد آمد اما اگر بروم او را نزد شما می فرستم و چون او آید

این شهادت، شهادت به راستی حیات است و نه آموختن و تکرار پیامی تا آنجا که عیسی می گوید: من راه و راستی و حیات هستم (۶:۱۴). این راستی عمیق تر و پرمایه تر از آن است که فوراً دریافت شود. بلکه طی سالیان و قرون متمادی است که روح شاگردان را وارد این راستی بی کران و راز عیسی می نماید. او همه چیز را به شما تعلیم خواهد داد و آنچه به شما گفتم به یاد شما خواهد آورد (۲۶:۱۴). شما را به جمیع راستی هدایت خواهد کرد (۱۳:۱۶). انجیل یوحنا در این رابطه مثال هایی آورده است ۲:۲۲؛ ۱۶:۱۲.

روحی که به مأموریت گسیل می دارد

یوحنا مثلاً تاک حقیقی را در بحبوه وداع جای داده است. تاک، واقعیت روزمره یهودیه، نماد قوم بنی اسرائیل در کتاب مقدس و در اینجا تمثیلی از عیسی است که به تمام شاگردان یعنی شاخه هایش زندگی می بخشد. رسالت عیسی این است که فرزندان خدا را که متفرقند در یکجا جمع کند (۵۲:۱۱)، همانند شبانی که گله اش را جمع می کند. او باید همه را به سوی خود کشد (۳۲:۱۲). چگونه می تواند این مأموریت را جز با شهادت شاگردان و میوه ای که آنان خواهند آورد انجام دهد؟

عیسی به هنگام جشن گذر، یعنی گذر شگرف خویش، به شاگردانش اطمینان و اعتماد می بخشد. یوحنا خوانندگانش را دعوت می کند که در لحظه جفا، طرد و اخراج، اعتماد و اطمینان داشته باشند (۱۶:۱-۴). کلمات محبت و شادی در عمق

جهان را بر گناه و عدالت و داوری ملزم خواهد نمود... بسیاری چیزهای دیگر نیز دارم که به شما بگویم لیکن آلاَن طاقت تحمل آنها را ندارید و لیکن چون او یعنی روح راستی آید شما را به جمیع راستی هدایت خواهد کرد زیرا که از خود تکلم نمی کند بلکه به آنچه که شنیده است سخن خواهد گفت و از امور آینده به شما خبر خواهد داد. او مرا جلال خواهد داد زیرا که از آن چه آن من است خواهد گرفت و به شما خبر خواهد داد.

این موعظه دیده می شوند (۱۵: ۱۰-۱۲). اگر مرا محبت می نمودید خوشحال می گشتید که گفتم نزد پدر می روم (۱۴: ۲۸).

شاگرد سوای جدایی از استادش دعوت شده است تا با صلح و آرامش درونی و شادی متجلی در محبت بین پدر و پسر که توسط روح مدافع به انسان ها منتقل شده است ایمان آورد. عیسی قبل از ترک پیروانش به آنان می گوید: این سخنان را به شما گفتم وقتی که با شما بودم. و حال روح القدس از ورای قرون به ما می گوید: بشنو... و ببادآر...

شمایل نزول روح القدس - سنت ارمنی - انجیل ۱۳۰۵ میلادی

آیا باید روح القدس را مجسم کرد؟

مربیان تعلیمات دینی همچون نویسندگان این حوادث و ناشرانشان دائماً از خود می پرسند روح القدس را به چه شکلی باید مجسم کرد؟ علم شمایل نگاری روح القدس را در مقایسه با پدر و پسر کمتر مورد مطالعه قرار داده است. در حقیقت ارتدکس ها تمثال روح القدس را به تصویر نمی کشند اما کاتولیک ها با آن چندان مخالفتی ندارند و حتی تصاویری از روح القدس در میان ایشان منتشر شد. تصاویری که سومین شخص تثلیث مقدس موضوع اصلی آنها بود. آنان به ویژه در قرن ۱۸ میلادی و در باواریا او را در قالب مرد جوان و زیبایی به تصویر کشیده اند.

روح خدای ناپیدا

این تصاویر نادر بالاخره در سال ۱۷۴۵ توسط پاپ بنوا چهاردهم تحریم شدند. این تصاویر با آنکه تقدسی حقیقی را نشان می دادند اما حقیقتاً چندان مفهومی نیز نداشتند. چشم پوشی از به تصویر کشیدن روح القدس با یک قلم مویا حتی در مخیله آدمی در واقع احترامی است به راز و شخصیت پاک او. عیسی در خصوص روح به نیقودیموس می گوید. نمی دانی از کجا می آید و به کجا می رود (یو: ۸: ۱۴). این امر در مورد عیسی صادق است که «از عالم بالاست» و با قدرت روح القدس متولد شد. اما عیسی را دیدند و لمس کردند. در حالی که روح متجلی شده است. پس چون هیچ کس هرگز روح خدا را ندیده و لمس ننموده است پس هر تصویری از او تصویری خیالی است.

روح القدس که حامل هر الهامی است، مضمون آن را در بر نمی گیرد. روح چون سطح آب ها را فروگرفت تاریخ نجات را تدارک دید. او در انبیاء، ایمانداران، رسولان، باکره مقدس و خود مسیح ساکن است و در آنان به سخن می آید. عمل دائمی و تغییر ناپذیر روح، همچون زندگی یحیی تعمید دهنده، آماده ساختن راه های خداوند و معرفی خداوند است با محو و پاک کردن خود. این است بره خدا. روح هرگز خود را ظاهر نمی سازد اما حضورش نشانگر مسیح، تداوم کار وی، تکریم جسم

انسانی عیسی، کلیسا و قربانی مقدس طبق اراده و حکم پدر است. کشیدن تصویری از روح حتی تحت بیشترین توجهات می تواند تصحیح اراده خداوند پنداشته شود.

تصاویر

از این سخنان چنین بر می آید که تصاویر حقیقی روح آن تصاویری نیست که او را آن گونه که به تصویر آمده یا در شباهت به کسی نشان می دهند، بلکه تصاویری است که نشان می دهند که حضورش تا چه اندازه متحول کننده است. بر تصویر مسیح تعمق کنیم. این تصویر که در نهایت بندگی ترسیم شده است این احساس را بوجود می آورد که روح، «خداوند» است، خداوندی که در چهره قدوس مسیح، تعمید یا تجلی اش زندگی می بخشد. چهره مسیح و حرکاتش می توانند به بهترین نحو حقیقت روح را بر ما روشن سازند. مسلم است که تراکم و تعدد تصاویر مسیح، ما را از دریافت حقیقت روحش دور می سازد.

اما تصاویر ایمان داران گذشته و حال می تواند کمکی باشد. مایلم به آنانی که در جستجوی علائم روح خدا هستند بگویم که تصاویر شارل دوفوکو (قبل و پس از تحول قلبش)، مارتین لوترلینگ، دُم هِلدر کامارا، را بدقت و توجه تمام بنگرید، همان گونه که تصاویر ترز دولیزو یا برنات دولورد را می نگرید. در این صورت اثر روح را در پس گوشت و استخوان ها، اشکال و چین و چروک ها در میان خطوط در خواهید یافت. تنها تصویر قابل تصور روح، یعنی هاله ای نورانی در برق دیدگان و پیشانی مقدسین. این تصویر جز نشانه ای کم دوام و نامطمئن نیست اما چه کسی می تواند توقعی بیش از این داشته باشد؟

پنطیکاست از نظر پدران کلیسا

«در آخرین مرحله زمان، روح به نوعی جدید بر انسانیت ما افزوده شد تا تمام انسان ها را انسانیت تازه بخشد و آنان را به سوی خدا سوق دهد... روح بر پسر خدا که پسر انسان شد نزول کرد و با او در نوع بشر ساکن شده و باقی ماند. پس از صعود خداوند عیسی روح که قادر است تمام اقوام را در حیات و عهد جدید وارد سازد در پنطیکاست بر شاگردان نازل شد. برای همین است که شاگردان خداوند را به تمام زبان ها تسبیح خواندند. روح اقوام دور دست را به وحدت فرا خوانده و نوبرهای جهانی را تقدیم خداوند می کند.» (قدیس ایرنه، ۲۰۲ت)

«پنجاه روز پس از قربانی کردن بره بود که تورات بر کوه سینا به عبرانیان رهایی یافته از یوغ مصریان داده شد. به همین ترتیب پس از رنج و عذاب مسیح و مرگ بره حقیقی خدا، در پنجاهمین روز از رستاخیزش روح القدس بر رسولان و جمعیت ایمان داران افزوده شد. یک مسیحی دقیق به راحتی شهادت خواهد داد که ابتدای عهد عتیق (دادن تورات در کوه سینا) جهت روشن ساختن مفهوم عهد جدید بود. دومین عهد در همان روحی منعقد شد که اولین عهد در آن منعقد شده بود. (قدیس لئون، ۴۶۱ت)

همان طور که خداوند در میلاد مسیح انسانیت را بر خود پوشید بی آنکه الوهیتش را از دست دهد، به همان گونه در پنطیکاست بشریت خدا را که نزول بر قلب بشریت را پذیرفت، دریافت داشت. در میلاد مسیح، خدا طبیعت انسانی به خود گرفت و در پنطیکاست، بشریت فرزند خدا شد.» (قدیس گرگوار بزرگ، ۴۰۴ت)

روح القدس نجات دهنده

(رومیان ۸)

رساله های پولس و به خصوص رساله به رومیان تحت عنوان رساله های الهیاتی، اغلب ترس و وحشتی در ما می آفرینند. اما آیا پولس، عیسی را یک مشغولیت فکری می داند یا کسی که مرا محبت نمود و خود را برای من داد (غلا ۲۰: ۲)؟ آیا منظور پولس از سخن گفتن از روح القدس بحث تئوری پیچیده ای است یا اینکه تجربه شخصی خود را شهادت می دهد؟ حتی چنانچه تمام موضوعات بحث شده در فصل هشتم رساله کاملاً روشن و آشکار نباشد اما تعالیمی برای تغذیه حیاتمان در روح، در آن خواهیم یافت.

جسم و روح

واژه ها، دام هایی بیش نیستند چرا که تعلیم مسیحیت طی قرون مفهوم این دو واژه جسم و روح را که پولس اغلب در مقابل هم قرارشان می دهد کم و بیش تغییر داده است. منظور از جسم به هیچ وجه جسد یا حتی جنسیت نیست. بلکه منظور خود ما و کل وجود ماست، با تمام ضعف های انسانیمان و نیز دشمنی و مخالفتمان با خدا که ما را به سوی گناه سوق می دهد. پس جسم، انسان بی خدا یا دشمنی با خداست (آیه ۷). اما روح نیز که خود ماست بر خلاف جسم، پذیرای خدا و مشتاق و خواهان حیاتش است: تفکر روح حیات و سلامتی است (آیه ۶).

اما این عملاً ممکن نیست مگر اینکه روح ما در روح خدا ساکن شده باشد. شما در جسم نیستید بلکه در روح هرگاه روح خدا در شما ساکن باشد (آیه ۹). در حقیقت در این فصل از رساله گاهی تشخیص روح مقابل جسم با روح خدا، متمایز از روح ما بس مشکل است. مترجمان اغلب در این مورد دچار شک و تردید

می گردند. بله روح در طی حیاتمان ما را نجات می بخشد. او وجود جسمانی ما را از محدودیت های خود و مخالفتمان با حیات و خدا نجات می دهد.

روح رستاخیز

پولس پس از رویت عیسی در راه دمشق زندگی خود را به دو مرحله قبل و بعد از رویت عیسی تقسیم کرد. و به همین جهت نیز بر رودر رو قرار دادن جسم که ما را به موت، و روح که ما را به حیات می کشاند اصرار و پافشاری دارد (آیه ۱۳). اما روح ما را به سوی چه حیاتی سوق می دهد؟ به سوی حیات عیسای رستاخیز شده. پولس اقرار می کند که رستاخیز از هم اکنون شامل حال ما نیز می شود. روحی که در ما ساکن است روح خداوندی است که عیسی را برخیزانید. پدر بدنهای فانی شما را نیز زنده خواهد ساخت به روح خود که در شما ساکن است (آیه ۱۱). روح ما را از اضطراب مرگ می رهاند و ما را مطمئن می سازد که مرگ «سرنوشتی» کور و بی ارزش نیست بلکه گذری است به اتفاق برادرمان عیسی به سوی پدر.

پولس در سخنان بعدیش به موضوع امیدواری به رستاخیز در مفهوم همگانی و حتی جهانی باز می گردد: زیرا می دانید که تمام خلقت تا آلمان با هم در آه کشیدن و درد زه می باشند. و نه این فقط بلکه ما نیز که نوبر روح را یافته ایم در خود آه می کشیم در انتظار پسر خواندگی یعنی خلاصی جسم خود (۲۲-۲۳). روح نوبرهای خود را به ما ارزانی داشته اما جهان نوین هنوز ظاهر نگشته است. ما به همراه تمام خلقت بی صبرانه آن را انتظار می کشیم.

روح پسر خواندگان

پولس تا به اینجا برای اظهار تحولی که روح القدس در ما می آفریند به زبانی ساده و غیرالهیاتی سخن گفته است: فرزند خواندگی (۱۶، ۲۳). ما پسر خواندگان پدر عیسی هستیم. پدر، آفرینش مجدد ما را به شکل پسرش، با روح خود آغاز کرده است او ما را «فرزندان خود» خواند و از روحی که با تنها پسر خود سهیم است به ما

داد: زیرا آنانی را که از قبل شناخت ایشان را نیز پیش معین فرمود تا به صورت پسرش متشکل شوند تا او نخست زاده از برادران بسیار باشد (۲۹).

چگونه می توان مطمئن بود که این خواب و خیال نیست؟ دعای روزانه ایمان داران با تکرار کلمه ابا، پدر در دعای برادر بزرگتر این امر را اثبات می کند (۱۵). اشاره به واژه آرامی و انس و الفتی که این واژه ایجاب می کند (دقیقاً همان پدر در زبان ماست) نشان از نزدیکی این نوع دعا در مذهب یهود دارد. کار روح ارتباط و مشارکتی جدیدی است که هر فرد مسیحی آن را در زندگی خود تجربه می کند.

دعایی جدید

روح نیز ضعف ما را مدد می کند زیرا که آنچه دعا کنیم به طوری که می باید نمی دانیم... شنیدن این سخنان از پولس برای ما جای امیدواری است. به خصوص کشف این مطلب که دعای ضعیف و بی رنگ ما در ما می جوشد و نه از ما: لیکن خود روح برای ما شفاعت می کند با ناله هایی که نمی شود بیان کرد. (آیه ۲۶). شاید پولس به تکلم به زبان ها اشاره می کند که از نظر قرن تیان عملی بسیار باارزش بود (۱ قرن ۱۴: ۵-۶).

در هر حال، ناله های خلقت و ناله های ما، ناله های روح نیز هستند و او برای ما شفاعت می کند (آیه ۲۷). این میل و خواست اوست که در ما و به نام تمام خلقت اظهار می شود. دعای ما همچون روح ما، به ما داده شده است. این دعا حتی اگر با لکنت زبان نیز باشد از سوی روح پسر است و نه روحی بنده و اسیر و چون عطیه خدا و خواست خدا و در ماست پس می تواند بی پروا و پرشور باشد. روح، کلمات صلح آمیز و مطمئن در قلب و بر لب های ما می گذارد تا شهادت دعای یک فرزند نسبت به پدر را در مقابل ناله های خلقت و انسانیت داشته باشیم. دعایی از روی بی تابی چون دعای پایان کتاب مقدس: «بیا ای خداوند، عیسی!»

نوجوانان و راز تثبیت روح القدس

طبق سنت قدیم کلیساها که راز وارد شدن به کلیسا به افراد بزرگسال تعلیم یافته داده می شد، امروزه نیز در تمام کلیساهای قدیم، راز تثبیت روح القدس بلافاصله پس از راز تعمید داده می شود. اما در کلیساهای غرب امروزه بین تعمید یک طفل و تثبیت او در روح القدس چند سال فاصله افتاده است تا کلیسا طی آن سال ها نوجوان را تعلیم داده و آماده دریافت راز تثبیت روح القدس نماید. در مورد افراد بزرگسال کلیسا هنوز هم چون گذشته قبل از دادن راز تعمید و تثبیت روح القدس آنان را عمیقاً تعلیم می دهد.

مراسم تثبیت روح القدس در کلیسای آشوری کلدانی بلافاصله پس از راز تعمید و طی آیین کوتاهی انجام می شود که ممکن است بعضی ها توجهی به آن نداشته باشند.

کشیش طی این آیین در ابتدا نو تعمید یافته را با روغن مقدس مسح کرده می گوید: «ترا با علامت صلیب ممهور و با روغن نجات به نام پدر و پسر و روح القدس تثبیت می کنم.» پس از آن کشیش دست خود را بر سر شخص نو تعمید یافته گذاشته می گوید: «تو نوبر روح القدس و راز تعمید در مسیح و مسح حیات بخش و زندگی نوین را دریافت و نیز زره عدالت را بر تن کردی. باشد که همه این فیض ها ترا از شریر و تمام قدرت هایش حفظ و تمام وجودت را تقدیس نمایند. باشد که از امروز صاحب برکت های آن زمان باشی که در روز ظهور پرجلال مسیح آنها را خواهی داشت. باشد که ترا در ملکوت نوین به دست راست مسیح برخیزاند تا پدر و پسر و روح القدس را تا ابد الابد سپاس و ستایش و جلال دهی.»

شمایل نزول روح القدس - روسی - قرن ۱۵ میلادی
(توضیح در صفحه روبرو)

برخی از شمایل‌های پنطیکاست ملهم از اعمال رسولان (باب ۲) دارای طرحی بسیار مشخص، تحت تاثیر آیین عبادت می باشد.

رسولان به طور دایره وار قرار گرفته اند و در بعضی از شمایل‌ها بین آنها یک جای خالی بچشم می خورد که جای خداوند است که مورد انتظار می باشد و به ندرت حضرت مریم در آن جای دارد، اما بیشتر اوقات وی حضور ندارد.

همیشه در بالای شمایل یک سرچشمه نورانی وجود دارد: خورشید یا ستارگان و بعضی مواقع کبوتری نیز به چشم می خورد و گاهی اوقات خیر. در بعضی موارد شعله‌هایی به رنگ طلائی یا نارنجی روی سر هر رسول دیده می شود.

پطرس همیشه قابل شناسائی است: او دارای موهای سفید و مجعد و ریشی مدور است. پولس نیز مشخص است: او دارای سری کم مو و ریشی قهوه‌ای می باشد هر چند که از نظر تاریخی جای وی آنجا نیست! همچنین لوقا و مرقس نیز با اینکه از نظر تاریخی جایشان در آنجا نیست، گاهی در این شمایل حضور دارند چون در این شمایل حضور تمام کلیسا نشان داده می شود.

بعضی اوقات طومار یا کتاب کلام خدا در دست رسولان دیده می شود. همچنین در برخی موارد ساختمان‌هایی که نشانگر بالاخانه هستند که حالت کلیسا را دارند و بیانگر آن می باشند که از این پس خدا را در کلیسا ملاقات می نماییم. نور او به بشریت که در پایین شمایل (غار یا زندان) نشان داده شده است، می رسد.

در پایین شمایل در کنار درب بالاخانه، امت‌ها حیرت زده نزدیک می شوند زیرا می شنوند که این مردان جلیلی به زبان‌های خودشان سخن می گویند.

در سنت شمایل نگاری، بعدها این جمعیت به یک شخص تقلیل یافته که نماینده تمام بشریت می باشد. وقتی که انسانیت ما بشارت رسولان را بپذیرد به صورت ملوکانه درمی آید و این شخص تاجی بر سر دارد چون در دستش طومار بشارت رسولان را می پذیرد.

گاهی این شخصیت یک مرد کهنسال است (که نماد جهان می باشد) که توسط مژده انجیل به حیاتی نوین تولد می یابد.

مسح

جهت دریافت معنی روغن مقدس و منظور از استفاده آن در راز تثبیت باید واژه ماشیح به زبان آرامی و CHRISTOS به زبان یونانی را که در فارسی مسیح ترجمه شده است درک کنیم. ببینیم در عهد قدیم به چه کسی مسیح می گفتند؟ در وهله اول پادشاه جدیدی که نبی پیشانی اش را باروغن مسح می کرد. برای مثال داود پادشاه توسط سموئیل نبی مسح شد (۱ سمو ۱۶). پس تمام پادشاهان یهود در واقع مسیح، یعنی مسح شده بودند. و در وهله دوم کاهنان بزرگ اسرائیل مسح می شدند.

کتاب مقدس از نماد روغن (زیتون) به دلیل مصارف متعدّدش استفاده بسیار کرده است. روغن جهت تهیه غذا (۱ پاد ۱۷: ۱۲)، روشنائی (مت ۲۵: ۳-۴)، معالجه (لو ۱۰: ۳۴)، معطر و مفتخر ساختن (مز ۲۳: ۵، لو ۷: ۴۶) مورد استفاده قرار می گیرد. پس نشانه سلامتی، نور، ثروت و اعتبار است. روح خدا، شاه یا کاهن بزرگ را چون روغنی معطر که در پوست نفوذ می کند و آن را تغذیه یا معطر می سازد اشباع می کند. تدهین به مفهوم تقدیس و تخصیص دائمی و قطعی است. پولس در رساله اش به قرنطیان می گوید: خداوند عطر معرفت خود را در هرجا به وسیله ما ظاهر می کند زیرا خدا را عطر خوشبوی مسیح می باشیم» (۲ قرن ۱۴: ۱۵-۱۵).

سخن گفتن از روح القدس در دنیای امروز

آیا روح القدس در تنظیم و طبقه بندی تجربیات و کشفیات مسیحی امروز جای حقیقی خود را یافته است؟ الهیدانان کاتولیک از بعد از مجمع واتیکان دوم بیش از پیش از روح القدس سخن می گوید. کشیش کونگر به کرات این تغییر و تبدیل را تکرار کرده است. او به لحاظ تعهد بین کلیسای اش عقاید ناظران ارتدکس و پروتستان را مورد توجه قرار داده است که در مجمع واتیکان دوم حاضر و به نبودن PNEUMATOLOGIE (الهیات روح القدس)، و نوعی CHRISTOMONISME (یگانه مسیح) تأسف می خوردند. بر طبق این نظریه باید تصویری محدود از کلیسا و الهیات داشت که بر پایه طرح سلسله مراتب نزولی که می توان آن را بدین گونه ترسیم کرد پی ریزی شده است.

خدای پدر

پسر را می فرستد

(پسری که معلم و نجات دهنده است)

پسر رسولان را انتخاب کرده

و قدرتش را به پاپ تفویض می کند

پاپ اسقفان را دست گذاری کرده

(کلیسای تعلیم دهنده)

اسقفان کلیسا را از اجتماع ایمان داران تشکیل می دهند

(کلیسای تعلیم یافته)

قبل و بعد از مجمع واتیکان دوم

در این طرح ساده که در این اواخر به منظور نقد و بررسی بهتر آن بارها تکرار شده است کلیسا در منتهی الیه این سلسله مراتب (کالبد عقیدت و سیستم قدرت)، قرار گرفته است. مسیح در این طرح واسطه و میانجی سیری نزولی است. روح حضوری در این طرح ندارد و هیچ سخنی از جماعت ایمان داران یا قوم خدا به میان نیامده است. ایمان داران تعلیم دیده و تقدیس می گردند در این صورت آنان از مبارزین این جهان می باشند اما دیگر در وهله اول افراد «مسئول» در بطن یک اتحاد نیستند. اما در مورد مسیح با توجه به اطلاعات بسیار کم بشر از عیسی همه چیز در راز تجسم (پسر خدا جسم گرفت) و قربانی شدن بر صلیب و رستاخیز، ابراز شده است. این شاهد محکوم به ناحق را تبرئه کرده و شکوه و جلالی تمام به خلقت می دهد.

اجلاس مجمع واتیکان دوم و مباحث مهم مجمع از قبیل ظهور خداوند در تاریخ، تجدید آیین نیایشی، مسیح نور ملل، کلیسا قوم خداوند و آزادی دینی و آیینی، همچون ضربه های پر سروصدای سنجی بودند که ارکستری خواب آلود را بیدار می کند. روح تنوع عطایای روح القدس، کلیساهای محلی، اولویت دادن به فقرا، تعدد حکمت الهی، ارتقاء عوام، منظور و مقصود گفتگو، احیاء عطایای روح القدس و کشف «ضعف ایمان» را همچون عطیه پاک و بی آلایش خداوند، منعکس می سازد.

یقیناً این وقایع را نمی توان جز در ایمان همچون تظاهرات روح شناخت. بازشناسی روح از طریق این محک ها مانند باز شناسی طول مناسب برای یک متر یا تشخیص ترکیبات شیمیایی نیست. روح وضعیت حقیقی خود را آشکار نمی کند. اگر او شخصیتی است شاید جز از طریق اعمالش در موقعیت های گوناگون و در ارتباط با دیگران شناخته نشود. وقتی عیسی در مورد او می گوید که هیچ کس نمی داند از کجا می آید و به کجا می رود بدین مفهوم نیست که هیچ کس از او چیزی نمی داند بلکه منظور عیسی این است که او (روح) ارتباط و پیوستگی است. کشیش شنو یادآوری می کند که در قرون وسطی پل های زیادی روح القدس نامیده می شدند. او گذرگاه، جریان و اتحاد است. ما از او بتی نمی سازیم. در اینجا یکی از نقش های روح را

شمایل نزول روح القدس بر عیسی مسیح در هنگام تعمید

سنت ارمنی - قرن ۱۳

مطالعه می‌کنیم یعنی نقش روح در راز تثبیت ایمان پس از اقرار به ایمان، حال که این راز از راز تعمید جدا گشته است.

راز تثبیت ایمان

بی شک راز تثبیت ایمان نشانگر یکی از عطایای روح است. اما چنانچه این عطیه را به سادگی چون یک نیروی مکمل و قدرتی جدید، نشان دهیم با دو مسئله و مشکل روبه‌رو خواهیم شد.

مشکل الهیاتی: روح القدس در راز تعمید، که تعمیدشدگان را «فرزندان خدا» می‌سازد به فراوانی داده شده است. کار مهم روح تقدیس مسیحیان از طریق کلام خداوند است. روح نمی‌تواند یک هیجان نامعقول و غیر منطقی باشد چرا که روح سخن و فصاحت آهنگ این کلام در ماست. پس حال که روح در تعمید داده شده است عطیه روح در راز تثبیت ایمان چه می‌تواند باشد؟ حیرت و سرگردانی الهیدانان در تأیید مشخصه راز گونه راز تثبیت ایمان در سنت لاتین نیز از همین جا ناشی می‌شود. مشکل را نمی‌توان با توسل به ادامه عطایا که احتمالاً عطا خواهند شد و کم اهمیت انگاشتن تعمید حل کرد. با این حال سنت لاتین به «آیین گذر» که مرحله جدیدی از تکامل انسانی و مسیحیت است ارزش و بهاء داده است. این کدام مرحله است؟ اینجا مشکل جدیدی پدیدار می‌گردد.

مشکل روحی که از خواسته قلبی اشخاص ناشی می‌شود. راز تثبیت ایمان در آستانه سن بلوغ به جوانان داده می‌شود. جوانان در این سن در جستجوی هویت شخصی خود هستند و در برابر اقتدار (پدر، والدین، مربیان و غیره) قد علم می‌کنند. آیا شناساندن روح القدس چون وسیله‌ای برای افزایش قدرت، عطیه‌ای جدید، یا آنچه که ممکن است هوسی را به صورتی غیر معمول و مصنوعی ارضا کند یا یک «برخورد قدرت» را تشدید سازد، برای جوانان مفید است. مگر نه اینکه شناخت حقیقت پدر مشکل‌آفرین تر از شناخت روح القدس است؟ یا حتی مگر بیش از اینها از روح القدس سخن نمی‌گفتیم اگر تا این اندازه از «پدر» یا «پسر» یا میلی که تمام شخصیت‌های مهم را به هم می‌پیوندد سخن نمی‌گفتیم؟ چنانچه انسان به شکل خداوند است،

راه‌های بررسی شده روانشناسی و جامعه‌شناسی می‌توانند او را به خدا برسانند چرا که نمی‌توان بی‌سخن گفتن از انسان از خداوند سخن گفت و به عکس.

روح عهد جدید

به متن مربوط به عهد جدید در کتاب ارمیاء توجه کنید: اما خداوند می‌گوید این است عهدی که بعد از این ایام با خاندان اسرائیل خواهم بست. شریعت خود را در باطن ایشان خواهم نهاد و آن را بر دل ایشان خواهم نوشت و من خدای ایشان خواهم بود و ایشان قوم من خواهند بود. و بار دیگر کسی به همسایه‌اش و شخصی به برادرش تعلیم نخواهد داد و نخواهد گفت خداوند را بشناس زیرا خداوند می‌گوید جمیع ایشان از خورد و بزرگ مرا خواهند شناخت چون که عصیان ایشان را خواهم بخشید و گناه ایشان را دیگر به یاد نخواهم آورد (ار ۳۱:۳۳-۳۴). در این متن چه مطالبی از روح درک می‌کنیم یا با کمک روح چه چیزی در مورد خود می‌آموزیم؟ مگر نه اینکه مسائلی در مورد دانستن توانستن و مجرمیت.

بنابه به گفته ارمیاء ما از عهد قدیم به عهد جدید (در اینجا مسئله مربوط به مسیحیت نمی‌شود) یا از «قلب سنگی» «به قلب گوشتی» می‌گذریم (حزق ۱۱:۱۹). نه قلبی مرده و منجمد اما فعال و وابسته، چنانچه ما در ارتباطی باشیم که طرف مقابل را نه وابسته، بلکه آزاد می‌گذارد. روح ارتباطات نسل‌ها و تعلیمات (پدر/پسر) را در جهت اتحاد و اتفاق متناسب می‌سازد. این دیگر عهدی بسته شده با پدر شما نیست بلکه «کوچکترین» قبل از «بزرگترین» در خواهند یافت و هر شخصی در باز شناسایی متقابل هویت افراد، برادری خواهد شد برای دیگری.

ارتباطات تغییر یافته

به چه دلیل این روابط دانستن/توانستن در اتحادی بکر و تازه تغییر یافته‌اند؟ برای اینکه مجرمیت که از اشتیاق به اقتدار و استیلا بوجود می‌آید بخشیده شده است. چون که عصیان ایشان را خواهم آمرزید و گناه ایشان را دیگر بیاد نخواهم آورد. همانطور که پولس می‌گوید: لاجرم نه از خواهش کننده و نه از شتابنده است

بلکه از خدای رحم کننده (روم ۹:۱۶). هر جا که این نوع روابط برادرانه و محترمانه نسبت به شخصیت افراد ایجاد شود روح راه خود را در آنجا باز می‌گشاید. در خداوند، روح، با تغییر دادن (و نه ازمیان بردن) یک رابطه مخالف و وابسته (نسل پسر از پدر) به پدر و پسر امکان می‌دهد که در اتحاد خود را از دیگری متمایز نمایند (روم ۸:۱۴-۱۷، ۳۱، ۳۹).

بدین معنی که محبت که روح (پیوند محبت) کاملاً بدان تشبیه شده است، یک هیجان احساسی و ظریف نیست و ما را در یک تجربه مبهم اما غیر قابل چشم پوشی از تمایل به قدرت تخیلی، تصفیۀ روابط نسل‌ها، از دانستن و توانستن و از گشایش عهدی برادرانه بر اساس تقدسی که به رایگان پیشنهاد شده است، وارد می‌سازد. برای اینکه کتاب مقدس زمزمۀ خود را در قلب هر ایمان‌دار و در کلیساها، مزامیر یا در فجر رستاخیز مسیح در آن باغ جدید (فردوس) یا در تقسیم آن نان مقدس میان برادران و خدمت ایشان نسبت به همه انسان‌ها را به گوش ما برساند باید تمام آن را یکجا گردآورده و آهنگ روح القدس را دریابیم که ارتباط ما با انسان‌ها و با تمام خلقت را منور می‌سازد. ما در واقع با موعظه راز تثبیت روح القدس در پرتو متنی از کتاب ارمیاء نگاهی خیلی سریع بر ارتباط بین تجربه بشری از مراحل تحول انسانی و زندگی تثلیثی داشته‌ایم.

روح پدر و پسر

از نظر مسیحیان روح، جز روح پدر و پسر نمی‌تواند باشد. و بدین ترتیب موضوع جای دادن روح در موقعیت نهادی پاک مطرح نیست بلکه سعی بر روشن ساختن خط سیر تمایل در پیچ و خم‌های زندگی (شخصی، خانوادگی، گروهی، اجتماعی، تاریخی) است. چنانچه روح نه در مفهوم روح پدر و پسر بلکه هیجانی نامعقول (کلام سفیه و بی اساس و نه قدرت و آمریت پدر) یا قدرت بر اساس سلسله مراتب (قدرت مطرانی مطلق) باشد دچار سرگردانی کهن قرون وسطی یا تفکر قهقرایی حکومت روم خواهیم شد: آنکه گوش دارد بشنود که روح به کلیساها چه می‌گوید (مکا ۷:۲، ۱۱، ۱۷، ۲۹، ۳:۶، ۱۲، ۲۲).

روح پنطیکاست

این مجموعه قرائت کلی لوقا، یوحنا و پولس را پیشنهاد کرده و به روایت باب ۳۷ کتاب حزقیال و نیز خواجه حبشی در باب ۸ کتاب اعمال نیز اشاره‌ای دارد. در این قسمت سیر و سلوکی در روایت پنطیکاست داریم (اع ۲)

۱- پنطیکاست

پنطیکاست جشن باستانی یهودیان است (خروج ۳۴:۲۲) اما مفهوم عید اعلام تورات بر کوه سینا جدیدتر از آن است که در عهد عتیق درج شده باشد. این سنت فریسی متعلق به قرن اول میلادی و معاصر لوقای قدیس است. خداوند به وقت دادن تورات (شریعت) بر کوه سینا معجزاتی جدید با صدایش ظاهر ساخت. چه معجزاتی؟ خداوند با صدای خود سخن گفت و صدایش در تمام جهان منعکس شد. ربّی یوحنا می‌گوید که صدای خداوند به ۷۰ صدا در ۷۰ زبان گوناگون شنیده شد تا تمام ملل جهان آن را دریابند. (تفسیر کتاب خروج).

۲- کوه سینا

عطای شریعت بر کوه سینا (خروج ۱۹:۲۴) صریحاً توسط لوقا روایت شده است. او استعاره‌های «صدای بادی شدید» و زبانه‌هایی چون زبانه‌های آتش که یادآور تجلی خدا بر کوه سینا هستند را بکار می‌گیرد. کتاب خروج ۱۹:۱۶-۱۹ را دوباره بخوانید. دوازده رسول گرد آمده در منزل تمثیلی از «تمامی قوم» بنی اسرائیل گرد آمده در پای کوه سینا هستند. روح القدس حضور خدا، که خود را ظاهر می‌سازد و در عین حال شریعت جدید (نوشته شده بر قلوب) است که برای زندگی در عهد جدید به ایمان داران داده شده است (ار ۳۱:۳۳).

در اینجا دیگر موسی میانجی و واسطۀ این عطیۀ خداوند به انسان‌ها نیست بلکه عیسی که به «آسمان بالا رفت» و «روح را دریافت کرد» (اع ۲:۳۳-۳۴). او

دریافت این عطیه را به رسولانش اعلام داشته بود: بعد از اندک ایامی به روح القدس تعمید خواهید یافت (اع: ۵: ۱۷).

۳- بابل

لوقا سرانجام از روایت برج بابل (پید: ۱۱: ۱-۹) یادآوری می کند که نزول روح (پنطیکاست)، زبان آنان را مشوش ساخت. در عهدجدید تمام ملل بیگانه سخنان رسولان را به زبان خود می شنیدند. زبان های متفاوتی در میان آنان بود اما این امر آنان را از درک منظور دیگران باز نمی داشت. علاوه بر این لیست چهارده قوم (۹-۱۱) از روایت منعکس کننده فهرست هفتاد ملت کتاب پیدایش فصل ۱۰ که قبل از روایت بابل درج شده است یاد می کند. از این پس ملل پراکنده با وجود تمام اختلافات، در آن جا که روح القدس داده شد کانون وحدت دیگری را یافتند.

مژده مرگ و رستخیزعیسی به تمام ملل و در تمام زبان ها داده شد. کلیسا دعوت شده است که تمام موانع را از قبیل موانع حکومتی، فرهنگی و روحی را بردارد مردم را به فراگیری زبان خود فراخواند. کلیسا نباید مردم را به فراگیری زبان خود فراخواند بلکه با آنان در زبان خودشان تکلم نماید. دعوت جهانی اش او را از تمایل به هر نوع فرهنگ خاصی باز می دارد. پاپ ژان بیست و سه در موعظه گشایش مجمع می گوید: «مسئله دیگر، مسئله امانت یا حقیقت ایمان است و راه و روشی که این حقایق با آن روش بیان شده اند.»

سیر و سلوکی در کتاب مقدس در ارتباط با راز تثبیت

اغلب نوجوانان خاطراتی از درس تعلیمات دینی خود دارند که می توان از آنان خواست این خاطرات را تعریف کنند. یقیناً بیشتر آنها روایت پنطیکاست را می شناسند، اما بحث و مطالعه بیشتر در این متن بی فایده نخواهد بود. در مقابل روایات رسالت رسولان و اعمال آنان، رساله های پولس و بیشتر متون یوحنا برای نوجوانان ناآشنا هستند. این مقاله سیروسلوکی است در چهار مرحله ویژه جوانان سال دوم دبیرستان (ر.ک صفحه ۴۱) هر مرحله شامل بخشی از زندگی، تعلیمی از روح القدس و زمانی خاص برای دعاست.

اولین مرحله: خلقت جدید

* گروه کوچکی از جوانان تشکیل شده است. ما تعمید گرفته ایم، در جستجوی ایمان هستیم اما کم جرأت و مشکوک. از نقطه نظر یک جوان مسیحی زندگی ما چه می تواند باشد؟

* به محض جا افتادن تبادل نظر، مطالعه سه متن پیدایش ۱: ۲، یوئیل ۳: ۱-۲، اعمال ۲: ۱-۴ پیشنهاد می شود. همه این متون حاکی از حضور روح القدس و وعده عطیه اش به همگان هستند. یعنی همان چیزی که در پنطیکاست تحقق می یابد. روح القدس که در خلقت حاضر است برای خلقتی نو بر رسولان فرود می آید. او امروزه چگونه در جهان حاضر می شود؟ و در ما چه کاری انجام می دهد؟

دومین مرحله: شفا

* ما مضطربیم و به خود مشکوک. مشکلاتی داریم، بعضی از دوستانمان از سلامتی کافی برخوردار نیستند (گروه می تواند جوانان معلول را در خودبپذیرد)

روابط ما سخت یا حتی نامساعد است. گاهی از ایمان خود مطمئن هستیم و گاهی آینده خود را چندان روشن نمی بینیم. تمایلات قلبی و درونی ما و رویاهای ما چیست؟ کی برگزیده یا کمک یا تشویق می شویم؟

* دو متن حزقیال ۳۶:۱-۱۴ و اعمال ۹:۱۰-۱۹ را بخوانیم که خداوند در آنها شفا داده و زندگی را متحول می سازد. ابتداء باید کمبود و خلاء را در آنها جستجو کنیم (روح در حزقیال ۸:۳۶ و دید در اع ۹:۱۲، ۱۷). و سپس بیندیشیم که ما از نبود چه نوع نیروی زندگی و بینایی رنج می بریم. پس از این جستجو می توانیم تحت عنوان دعا، درخواست و طلب بخشش نماییم و کمبودمان را بنویسیم.

سومین مرحله . شهادت

* روح القدس که شفا می بخشد شهادت و نیروی سخن گفتن و عمل کردن به نام عیسی مسیح را به ما می دهد و از ما شاهدان می سازد.

امروزه شهادت های (افراد یا وقایع) بر اساس زیبایی -عدالت - صلح نذر و تخصیص خود را جستجو کنیم. ما مسیحیان بر چه کسی و چه چیزی می توانیم شهادت دهیم؟ چه کسی ما را یاری خواهد نمود؟

* در کتاب مقدس متون متعددی از شهادت سخن گفته اند که از باب نمونه می توان به این متون اشاره کرد: وعده روح که ما را شاهدانی تعیین می کند (لو ۲۴:۴۴-۴۹)، چرا که او خود شاهد پدر عیسی است (یو ۱۴:۲۶)، و بنا به وعده عیسی ما را یاری خواهد داد (یو ۱۵:۲۶؛ مر ۱۲:۱۱)، او جرأت رفتن به سوی دیگران و سخن گفتن از عیسی با آنان را به ما خواهد داد (اع ۸:۲۶-۳۹).

* تبادل نظر بر متنی از کتاب مقدس یا کلامی از عیسی ما را به درون نگری و دعای شخصی رهنمون می شود.

چهارمین مرحله

* شاهد عیسی قهرمانی گوشه نشین و تنها فرد قادر به سخن گفتن به زبان ها نیست (ر. ک پنطیکا است در اع ۵:۱۳). وظایف گوناگون کلیسا چیست؟ این

سؤال چیست؟ این سؤال را نمی توان در سطح جهانی یا تنها در سطح کشور یا حوزه کلیسایی یا گروه مربیان دینی خودمان مطرح کرد. پس از برشمردن این وظایف آنها را این چنین طبقه بندی می کنیم: شنیدن کلام و تعمق در آن، دعا و آیین دینی، تقسیم زندگی و یاری دیگران. تک تک افراد باید زمینه پیشرفتشان را جستجو نمایند.

* قرن ۱۲:۱۲-۳۰ کلیسا را به جسمی واحد که تمام اعضای آن در یک روح سهیم هستند تشبیه نموده است. با در نظر گرفتن این متن و متن حزقیال ۳۶ وضعیت افراد ضعیف تر را در خواهید یافت. و سرانجام بنا به متن غلا ۵:۱۳-۲۶ که ثمرات روح را نام می برد از تک تک افراد خواسته خواهد شد که حرکات و رفتارهای زندگی انفرادی و جمعی را بر روی کاغذی بنویسند.

* این کار می تواند چون پایه نوعی آئین بخشش گناهان قرار گیرد.

خواجه حبشی (اع: ۸: ۲۶-۴۰)

روایت خواجه حبشی در کتاب اعمال رسولان نمونه بسیار جالبی از کار روح القدس است که رسولان را به مأموریت گسیل می‌دارد. فرصت خوبی است تا یکی از بهترین روایات لوقا و قابل مقایسه با روایت شاگردان عمواس را مورد مطالعه قرار دهیم.

۱- شخصیت‌ها

فیلیپس: با مطالعه اع: ۶: ۵؛ ۸: ۴-۸ متوجه می‌شویم که فیلیپس نیز مانند استیفان مسؤل خدمت یومیه بود اما او را بیشتر در حال موعظه انجیل می‌یابیم (در ۸: ۲۱-۹ عنوان مبشر را دارد).

* خواجه حبشی: مردی است سیاه و خواجه سرای ملکه (کنداکه) حبش یا نوبه. این مرد خواجه نامیده شده اما این عنوان اغلب عنوان مقام بلند پایه‌ای ساکن کاخ پادشاهی است. این مقام می‌توانست به خواجه‌ای نیز محول شود. باری باید یادآوری کرد که خواجه‌گان از انجام آیین دینی محروم بودند (تث: ۲۳: ۲). اما اشعیاء ورودشان به معبد را اعلام می‌دارد (اش: ۵۶: ۳-۵) آیا تحقق این کلام را در اینجا نمی‌یابیم؟

آیا این خواجه تنها علاقه مند (از خداترس، چون سرهنگ کرنیلیوس) به خداست؟ یا جدیدالایمانی است که به یهودیت گرویده و مختون شده؟ لوقا اشاره‌ای به این مورد ندارد. شاید لوقا می‌خواهد تعمید اولین فرد غیر یهودی را به پطرس نسبت دهد؟ در کتاب اشعیاء در مورد حبشه (اتیوپی) (koush) به زبان عبری) نبوت بسیار شده است ۷: ۱۸ با ۶۶: ۱۸-۲۱.

۲- بشارت

خواجه حبشی (از راه نوار غزه و مصر) به کشور خود باز می‌گردد و در حال مطالعه اشعیاء ۵۳ است فیلیپس از همان قسمت «بنده رنج دیده» یعنی تنها اشاره واضح به عهد جدید، مژده عیسی را به او می‌رساند (کاربردهای این فصل [بشارت دادن] را بدون فراموش ساختن خط ۲۵، پیدا کنید). متن را با تعمقی بیشتر بخوانیم.

* چهار جمله‌ای که فیلیپس و مرد حبشی رد و بدل می‌کنند را مرور کنیم. چه نتیجه مشترکی در این بین وجود دارد؟ فیلیپس چگونه به سه پرسش او پاسخ خواهد داد؟

* این تعلیمی است در «حین حرکت»، تمام افعال حرکتی این روایت را جدا سازید (۱۵ فعل) تنها یک مورد تعلیم در سکون انجام شده بگویید که این سکون برای چه حرکت دیگری بود؟

۳- ابتکار روح القدس

* نام روح القدس: در آیات ۲۸ و ۲۹ «روح (خداوند)» است اما در آیه ۲۶ «فرشته خداوند». جهت درک بهتر این مترادف غیر معمول می‌توان به دیگر متون اعمال ۵: ۱۹؛ ۷: ۲۳ و نیز ۱۰: ۳؛ ۲۷: ۲۳ (فرشته خدا) مراجعه کرد. لمفعل روح: در آغاز این روح است که فیلیپس را صدا زده و می‌فرستد (در دو مرحله)، درست به مانند انبیاء عهد عتیق «برخیز و روانه شو» (یونس: ۱: ۲). و در پایان باز اوست که فیلیپس را با خود می‌برد (۱۸: ۱۲؛ ۲: ۱۶؛ ۱۲: ۳ یا دان ۱۴: ۳۶-۳۹)، از این موارد چه نتیجه‌ای می‌گیرید؟ این مورد را با روایت دیگری مقایسه نمایید (اع: ۱۶-۲۰).

۴- کلام و آب

روند روایت مشخص است. مرد حبشی کتاب مقدس را می‌خواند اما مطالب آن را نمی‌فهمد چرا؟ کلید آن را در دست ندارد. فیلیپس برای او راهنمایی است

(«مراهدایت کن» آیه ۳۱) که عیسی را به او می شناساند، و مفهوم کلام کتاب مقدس را به او می آموزد. همان گونه که عیسی مفهوم کلام را به شاگردانش آموخته بود (لوقا ۲۴: ۴۵). برای ایمان آوردن تنها خواندن کتاب مقدس کافی نیست بلکه وجود روح القدس از طریق شهادت ایمان داران نیز لازم و ضروری است.

بر علائم ایمان آزاد مرد حبشی توجه کنید: آیه ۳۷ «ایمان آوردم که عیسی مسیح پسر خداست» در قرن دوم میلادی برای تکمیل این روایت برای اقرار به ایمان تعمید اضافه گشته است. دو مانع (چه چیزی مانع می شود...؟) خواجه و غیر یهودی بودن تنها از طریق ایمان به عیسی از بین می رود چه اقرار بکند که عیسی مسیح پسر خداست چه نکند. تنها یک کلمه برای اثبات اینکه روح داده شده کافی است، آن کدام کلمه است؟

۵- بر جاده های غزه و عمواس

مقایسه این روایت باروایت شاگردان عمواس کاری بسیار جالب است. این دو روایت «ملاقات های حین مسافرت» نقاط مشترک فراوانی چون جاده ای از اورشلیم مداخله الهی، بی اطلاعی، گفتگو، کتاب مقدس، تقدیس، ناپدید شدن و جاده دارند.»

شعله روح القدس

نییابی تولد از روح و آب،
به ملک خدا کی شوی راه یاب؟
که از نفس مولود گردد جسد،
هم از روح، روحی به هستی رسد.

۱- ای مسیح به پیروان خود چنین فرمودی:
تا روزی که از نیروی آسمانی تقویت نیافته اید
در اورشلیم باقی بمانید.

به محض صعود خود به جانب پدر
برای شما مدافعی که روح راستین است،
جهت تأیید و شهادت شما خواهم فرستاد.

۲- هنگامی که روح القدس به سوی یاران تو نزول کرد،
آنان را که ترسان و مردد بودند

سرشار از شادی و شهامت، نیرومند ساخت.
زبان شعله وار بر هر کدام قرار گرفت
و آنها را به ژاله و شبنم الهی شاداب گردانید.

۳- قدرت والای تو قابل درک و فهم نیست
این نیروی شگرف، به صیادان ساده دل،
فصاحت و بلاغت داده،
با کلمه ای دهان پیغمبران کاذب را بسته
و امت های بیشمار را از ظلمت شب می رهاند.

۴- ای مسیح، پیغمبران وقتی به ظهور تو
در زمان آخر می اندیشیدند،
فریاد برآوردند، ما به قدرت تو بینا شدیم
تو نجات دهندهٔ آنانی، که به روح خود مسح کرده ای.

متن اقتباس از سرودهای کلیسای بیزانس در روز نزول روح القدس.
*.اقتباس شده از یوحنا (۸:۳).

"Priere Orientale des Eglises" To.2p.70.